

MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ

DEPARTAMENT STRATEGII, KWALIFIKACJI I KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO

Warszawa, 12 lutego 2020 r.

DSKKZ-WOKZ.053.1.2020.EM

**Dyrektor Zespołu Szkół Ekonomicznych im. Stanisława Staszica
w Poznaniu**

ul. Marszałkowska 40
60-327 Poznań

Szanowny Panie Dyrektorze,

odpowiadając na petycję w sprawie podjęcia pilnych działań zmierzających do skrócenia procedury przyjęcia uczniów do klas I szkół ponadpodstawowych w roku szkolnym 2020/21 i kolejnych latach, uprzejmie wyjaśniam.

Obowiązujące rozwiązania systemowe w edukacji zapewniają każdemu uczniowi (bez wyjątku) bezpłatną realizację obowiązku nauki w szkole, znajdującej się w sieci szkół publicznych.¹ Przyjęte rozwiązania kształtują definicję „zasady powszechnej dostępności publicznych przedszkoli, szkół i placówek”, jako podstawę do ubiegania się o przyjęcie do wybranego przedszkola, szkoły albo placówki na równych, przejrzystych i możliwych do spełnienia warunkach, lecz bez gwarancji, że osoba zainteresowana zostanie przyjęta do wybranej jednostki (o ile nie jest to szkoła podstawowa z wyznaczonym obwodem).

Zasada powszechnej dostępności do publicznych przedszkoli, szkół i placówek jest podstawowym postulatem sformułowanym w art. 1 ustawy – Prawo oświatowe. Zgodnie z tym postulatem zadaniem systemu oświaty jest zapewnienie realizacji prawa każdego obywatela do kształcenia się oraz prawa dzieci i młodzieży do wychowania i opieki, odpowiednich do wieku i osiągniętego rozwoju. Instytucjami systemu oświaty, które mają zapewnić realizację tych praw uczniów są przede wszystkim przedszkola oraz szkoły. W szczególności na publicznych przedszkolach i publicznych szkołach spoczywa odpowiedzialność za realizację prawa do powszechnego dostępu do edukacji i w związku z tym są one obowiązane przeprowadzać rekrutację w oparciu o zasadę powszechnej dostępności, o której mowa w art. 13 ust. 1 pkt 3 ustawy – Prawo oświatowe.

¹ art. 39 ust. 7 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2019 r. poz. 1148, ze zm.)

Przyjęte rozwiązania, w tym zasady i kryteria w postępowaniu rekrutacyjnym do publicznej szkoły ponadpodstawowej uregulowane na poziomie ustawy – Prawo oświatowe są wykonaniem wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 8 stycznia 2013 r. (sygn. sprawy K 38/12). Zdaniem Trybunału Konstytucyjnego, zasady postępowania rekrutacyjnego powinny być uregulowane na poziomie ustawy. W wytycznych wyroku Trybunału Konstytucyjnego wskazano na konieczność opracowania na poziomie ustawy zasad przeprowadzania rekrutacji do przedszkoli i szkół określając sposób przeprowadzania i procedury rekrutacji do publicznych przedszkoli i szkół różnych typów oraz procedury odwoławczej od decyzji o nieprzyjęciu dziecka do wybranego przedszkola, innej formy wychowania przedszkolnego lub szkoły oraz możliwości sądowej kontroli tych decyzji. Zdaniem Trybunału Konstytucyjnego, ustawa powinna określać katalog cech kandydatów oraz ich hierarchię względem siebie, w tym wskazania grupy kandydatów o szczególnym statusie uprzywilejowania, wynikającym z Konstytucji, ze względu na sytuację osobistą lub rodzinną albo szczególne zdolności czy osiągnięcia.

W tym celu ustawodawca określił ustawowe terminy w postępowaniu rekrutacyjnym, umożliwiając kontrolę tego postępowania i weryfikację dokumentów (oświadczeń świadczących o statusie uprzywilejowania, wynikającym z Konstytucji), których okazanie może mieć rozstrzygające znaczenie i ustalić ostateczny wynik rekrutacji.

Dlatego w art. 150 ust. 7 ustawy – Prawo oświatowe określono termin 14 dni dla wójta (burmistrza, prezydenta miasta) na potwierdzenie okoliczności zawartych w oświadczeniach załączonych do wniosku o przyjęcie do szkoły, w tym na przeprowadzenie stosownego wywiadu, o którym mowa w art. 150 ust. 8 ustawy.

Mając na uwadze powyższe, wyznaczony przez kuratora oświaty szczegółowy harmonogram czynności określonych w ustawie powinien uwzględniać 14-dniowy ustawowy termin przewidziany dla wójta (burmistrza, prezydenta miasta) dla potwierdzenia okoliczności zawartych w oświadczeniach. Tym samym, termin ogłoszenia w postępowaniu rekrutacyjnym listy kandydatów zakwalifikowanych i listy kandydatów niezakwalifikowanych powinien być wyznaczony po upływie co najmniej 14 dni od ostatniego dnia przewidzianego na przedłożenia przez komisję rekrutacyjną prośby do wójta (burmistrza, prezydenta miasta) o weryfikację złożonych oświadczeń.

Ponadto, przewidziana w ustawie procedura ustalona dla postępowania rekrutacyjnego i postępowania uzupełniającego do publicznych szkół ponadpodstawowych przewiduje etapy rekrutacyjne, które mogą być rozpoczęte po zakończeniu zajęć dydaktycznych, z chwilą wydania kandydatom

świadczenia ukończenia szkoły podstawowej. Każde z tych postępowań – zgodnie z wytycznymi Trybunału Konstytucyjnego – kończy się postępowaniem odwoławczym.

Postępowanie odwoławcze jest przeprowadzane w trybie ustawowym², w którym rodzice kandydata (w terminie 7 dni od dnia ogłoszenia list kandydatów przyjętych i kandydatów nieprzyjętych) występują do komisji rekrutacyjnej z wnioskiem o uzasadnienie odmowy przyjęcia do szkoły. Komisja rekrutacyjna ma ustawowy obowiązek w terminie 5 dni od dnia wystąpienia przez rodziców kandydata sporządzić uzasadnienie, od którego można odwołać się do dyrektora szkoły (w terminie 7 dni od dnia otrzymania uzasadnienia). Na ostatnim etapie postępowania odwoławczego, od rozstrzygnięcia dyrektora szkoły służy skarga do sądu administracyjnego.

Mając na uwadze powyższe, kurator oświaty musi określić termin ogłoszenia listy kandydatów zakwalifikowanych i listy kandydatów niezakwalifikowanych w postępowaniu uzupełniającym na dzień po zakończeniu postępowania odwoławczego w postępowaniu rekrutacyjnym.

Ustawodawca stanowiąc ww. regulacje działań w interesie kandydatów ubiegających się o przyjęcie do szkoły, zapewniając im transparentne i weryfikowalne (również w postępowaniu odwoławczym przed sądem - art. 158 ust. 9 ustawy – Prawo oświatowe) warunki konkurencyjne o przyjęcie do szkoły.

Reasumując, przewidziana w ustawie – Prawo oświatowe, procedura ustalona dla postępowania rekrutacyjnego i postępowania uzupełniającego do publicznych szkół ponadpodstawowych uwzględniająca terminy przewidziane dla poszczególnych czynności niezbędnych do rzetelnego przeprowadzenia tego postępowania, w efekcie służy dobru ucznia.

Mając na uwadze powyższe, odnosząc się do postulatu wyznaczenia terminu zakończenia postępowania rekrutacyjnego i postępowania uzupełniającego na dzień 31 lipca wyjaśniam, że zaproponowany w petycji termin uniemożliwi prawidłowe i rzetelne przeprowadzenie postępowania rekrutacyjnego oraz postępowania uzupełniającego do publicznych szkół ponadpodstawowych.

Odnosząc się do argumentu dotyczącego dezorganizacji pracy szkoły wyjaśniam, że za prawidłowe przeprowadzenie postępowania rekrutacyjnego zgodnie z art. 157 ustawy – Prawo oświatowe odpowiada komisja rekrutacyjna powołana przez dyrektora szkoły. W rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 sierpnia 2019 r. w sprawie przeprowadzania postępowania rekrutacyjnego oraz postępowania uzupełniającego do publicznych przedszkoli, szkół, placówek i centrów (Dz. U. poz. 1737) określono m.in. skład

² art.158 ust. 6-9 ustawy Prawo oświatowe (Dz. U. z 2019 r. poz. 1148, z późn.zm.)

i szczegółowe zadania komisji rekrutacyjnej oraz szczegółowy tryb przeprowadzania postępowania rekrutacyjnego i postępowania uzupełniającego, wskazując warunki do prawidłowego i rzetelnego przeprowadzenia postępowania rekrutacyjnego oraz postępowania uzupełniającego do publicznych szkół ponadpodstawowych przy optymalnym wykorzystywaniu kadry pedagogicznej. W rozporządzeniu tym przewidziano m.in. szczególne kompetencje dla przewodniczącego komisji rekrutacyjnej ułatwiające organizację pracy komisji (§10 rozporządzenia). Ponadto, w celu zachowania ciągłości pracy komisji, w tym zapewnienia wymaganego kworum, dyrektorowi przedszkola, szkoły lub placówki umożliwiono dokonywanie zmiany osoby wyznaczonej na przewodniczącego komisji rekrutacyjnej oraz zmian w składzie komisji rekrutacyjnej (§ 9 ust. 5 rozporządzenia).

Zgodnie z art. 64 ust. 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela³, nauczyciel może być zobowiązany przez dyrektora szkoły do wykonywania w czasie ferii m.in. prac związanych z przygotowaniem roku szkolnego nie dłużej jednak niż przez 7 dni. Wykonywanie przez nauczycieli obowiązków wynikających z powodu powołania ich do składu komisji rekrutacyjnej mieszczą się w użytym przez ustawodawcę określeniu „prac związanych z przygotowaniem roku szkolnego”. Jednocześnie w przepisie nie wskazano, w której części ferii i w jakiej liczbie dni jednorazowo nauczyciel ma wykonywać czynności określone przez dyrektora. Należy pamiętać, że dyrektor, planując prace komisji, musi uwzględnić przepis gwarantujący nauczycielowi korzystanie z czterotygodniowego nieprzerwanego urlopu wypoczynkowego. Z uwagi na powyższe, dyrektor przedszkola, szkoły lub placówki upoważniono do dokonania zmiany składu komisji.

Obowiązujące przepisy ustawy – Prawo oświatowe wypełniają wytyczne określone w wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 8 stycznia 2013 r. (sygn. sprawy K 38/12) gwarantując wszystkim kandydatom postępowania rekrutacyjnego jednolite warunki i zasady rekrutacji.

Odnosząc się do kwestii badań lekarskich kandydatów do szkół prowadzących kształcenie zawodowe uprzejmie informuję, że przeprowadzenie tych badań jest konieczne przed podjęciem przez kandydata nauki w szkole, ze względu na bezpieczeństwo ucznia. Biorąc pod uwagę konieczność przebadania przez lekarzy medycyny pracy dużej liczby kandydatów do szkół prowadzących kształcenie zawodowe w stosunkowo krótkim okresie, w harmonogramach dotyczących terminów postępowania rekrutacyjnego oraz postępowania uzupełniającego do publicznych szkół ponadpodstawowych kuratorzy oświaty wydłużyli terminy wydawania przez szkoły prowadzące kształcenie zawodowe

³ Dz. U. z 2019 r. poz. 2215 tj.

skierowania na badanie lekarskie, tak by bez przeszkód badania te mogli odbyć wszyscy kandydaci (zgodnie z harmonogramem ogłoszonym przez Mazowieckiego Kuratora Oświaty na rok szkolny 2020/2021, szkoły prowadzące kształcenie zawodowe mogą wydawać skierowania na badanie lekarskie od 11 maja 2020 r.).

Z poważaniem

Piotr Bartosiak
Zastępca Dyrektora
Departament Strategii, Kwalifikacji i
Kształcenia Zawodowego
/ – podpisany cyfrowo/